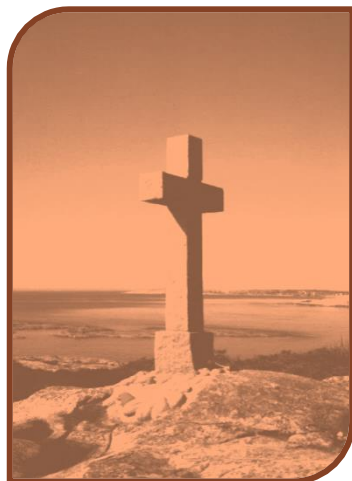
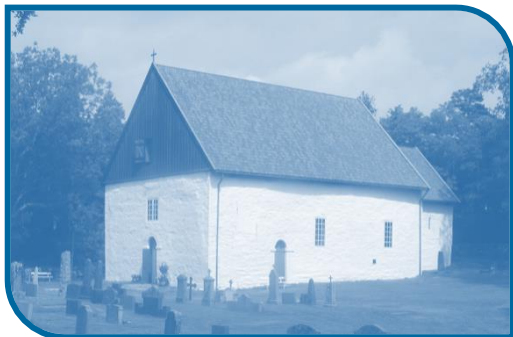

Informasjon om vielser 2019

Hvaler menighet

Mer himmel på jord

DEN NORSKE KIRKE
Hvaler menighet

Innhold

Kontaktinfo.....	3
Bekreftelse – returneres snarest.....	4
Velkommen til høytid!.....	5
Hva må planlegges?.....	5
Bestilling av tid og sted for vielsen.....	5
Juridisk prøving av vielsen (Folkeregisteret).....	5
Økonomi – hva koster det?.....	6
Valg av ulike alternativer i vigselshandlingen.....	6
Prosesjonene.....	6
Skriftlesninger.....	6
Skriftlesere.....	6
Ekteskapsløftene.....	6
Overrekkelse av ringer.....	7
Forbønn for brudeparet.....	7
Musikk/symbolhandlinger.....	7
På selve dagen.....	8
Pynting.....	8
Beregn god tid.....	8
Fotografering.....	8
Bryllupsmesse.....	8
Program for dagen – et eksempel.....	9
Ordning for vielse – komplett oversikt.....	12
Preludium – inngang.....	12
Inngangord.....	12
Salme.....	13
Skriftlesning.....	13
Fra Det gamle testamentet.....	13
Fra Det nye testamentet.....	15
Salme.....	18
Tale.....	18
Ekteskapsinngåelse.....	18

Overrekkelse av ringer	20
Forbønn	21
Forbønn med håndspåleggelse	21
Evt. fritt utformet bønn.....	21
Herrens bønn.....	21
Musikk/symbolhandlinger.....	22
Salme	22
Velsignelse.....	22
Postludium/Utgang	23
Musikken	24
Musikkformidlingen	24
Inn- og utgangsmusikk	24
Salmer / fellessanger – noen forslag.....	25
Natursalmer – vårsalmer.....	25
Nyere bryllupssalmer	28
Barnevennlige valg	30
Tradisjonelle bryllupssalmer	31
Folketoner, bundadsbryllup	33
Internasjonalt	35
Andre egnede salmer	36
Sjekkliste (til kjøleskapet?)	44

Kontaktinfo

Bestilling:

Lars Tangedal, kirkeverge/daglig leder ..... 47 47 97 30, lars@hvaler.kirken.no

Spørsmål om innhold i vielsen:

Grethe Hummel, sokneprest..... 47 47 97 31, grethe@hvaler.kirken.no

Spørsmål om musikk:

Ken Phillips, kirkemusiker..... 41 46 91 47, ken@hvaler.kirken.no

Bekreftelse – returneres snarest

Vi har mange forespørslers om vielser om sommeren, og derfor vil vi ha bekreftet at bestillingen står ved lag. Dette ønsker vi å få i løpet av våren (innen midten av april eller en måned før vielse – alt etter hva som kommer først) det året vielsen skal finne sted.

Bestillingen er ikke endelig før vi har mottatt denne bekreftelsen.

Denne enkelte siden kan skrives ut, fylles inn, og enten sendes Hvaler menighet, Storveien 12, 1680 Skjærhalden, eller skannes / tas et tydelig bilde av, og sendes som vedlegg til post@hvaler.kirken.no

Kirke

Dato for vielse

Brudens fulle navn

Mobilnummer

Brudens gateadresse

Postnummer og poststed

Brudens forlover (ett navn – den som føres i kirkeboka)

Brudgommens fulle navn

Mobilnummer

Brudgommens gateadresse

Postnummer og poststed

Brudgommens forlover (ett navn – den som føres i kirkeboka)

For den som ikke har Folkeregister-adresse på Hvaler:

- Vi aksepterer kostnaden på kr 5.600,- for kirkemusiker, kirketjener og leie av kirken.*
- Vi aksepterer kostnaden på kr 2.400,- for betjening av prest.*

Brudens underskrift

Brudgommens underskrift

Velkommen til høytid!

Valget om å gifte seg er et viktig valg det er knyttet mange følelser til. Noen samler slekt og venner til storslagen feiring, mens andre velger en mer lavmælt markering med de aller nærmeste.

Som menighet opplever vi det som et stort privilegium å få feire sammen med dere, og vil gjerne legge til rette for en minneverdig og høytidelig dag.

Derfor har vi samlet en del informasjon som forhåpentligvis gjør planleggingen enklere. Vær obs på at det er mange linker du kan klikke på inne i tekstene.

Hva må planlegges?

Tips: Bakerst finner dere en sjekkliste til hjelp for planleggingen.

Bestilling av tid og sted for vielsen

Første kontakt vil ofte være pr. telefon (69 37 90 37) eller mail (post@hvaler.kirken.no) for å finne et ledig tidspunkt for vielse. Kirkene på Hvaler er et yndet sted for en slik dag, så vær gjerne tidlig ute med første kontakten for å få den dagen dere ønsker. Vi har i utgangspunktet ikke en tidsgrense for hvor lenge i forkant dere kan bestille.

Men denne første bestillingen må senere bekreftes for å være endelig gyldig! Tidlig på våren det året vielsen skal være sender vi en henvendelse der vi ber dere bekrefte at bestillingen står ved lag.

Juridisk prøving av vielsen (Folkeregisteret)

**UTEN GODKJENTE PRØVINGSPIRER, HAR VI IKKE LOV TIL Å VIE!
DERFOR ER DETTE DEN ÉNE FORBEREDELSEN DERE IKKE HAR RÅD TIL Å GLEMME.**

Heldigvis lar det seg ordne ganske greit, men vær ute i god tid ettersom Folkeregisteret kan ha to-tre ukers behandlingstid. Opplysninger og skjemaer finner dere på [nettsidene](#) deres, eller [den nye digitale søknaden](#) om prøvingsattest der behandlingen kan gå mye raskere.

Prøvingsattesten dere får fra Folkeregisteret har kun 4 måneders gyldighet, så plott gjerne inn datoen i kalenderen (mellom 1-4 måneder før vielse) for når dere bør ordne dette.

Om dere i utfyllingsprosessen krysser av for at prøvingsattest skal sendes til vigsler (Soknepresten i Hvaler, Storveien 12, 1684 Skjærhalden / post@hvaler.kirken.no), så kommer papirene direkte til oss så snart de er klar. Ellers må dere selv sørge for at vi får dem senest to uker før vielsen.

Økonomi – hva koster det?

Er minst en av dere medlem av Den norske kirke, og dere har folkeregister-adresse på Hvaler, så koster det ikke noe for kirke og betjening. Vielser i egen menighet er gratis.

Men bor dere utenfor Hvaler, vil prisen for kirkemusiker, kirketjener og leie av kirken bli på kr 5.600,- og i tillegg vil godtgjørelse til prest komme på kr 2.400,- dersom du bor utenfor Fredrikstad/Hvaler. Prisene er i år justert for første gang på mange år.

Valg av ulike alternativer i vigselshandlingen

Å bli viet i kirken er både et personlig valg, der de fleste ønsker å sette sitt eget preg på handlingen, og samtidig er alle kirkelige handlinger også en fellesskapshandling.

Kirkens 'Ordning for vielse' er fastlagt av Kirkemøtet, og den lokale menighet er forpliktet på å følge ordningen. I møtepunktet mellom 'ordningen' og deres personlige ønsker har dere mange muligheter for å forme 'deres egen dag'. Valgene blir selvfølgelig tema i samtalen med presten når det nærmer seg, men her får dere litt info til å tenke gjennom det i forkant.

Prosesjonene

Skal brudefolkene gå inn sammen? Skal det være med brudepiker og brudesvenner? I veiledningen til Ordningen for vielse heter det: Dersom det er ønskelig, kan brudeparet, en eller begge, forlovere, representant(er) for familiene, liturg (dvs. prest) og andre gå inn i kirken i prosesjon. Hva ønsker brudeparet?

Skriftlesninger

Det listes opp en rekke forslag i Ordningen for vielse. I praksis står hele Bibelen til disposisjon for å finne tekster som passer for det bryllup det gjelder. Hva skal leses? Er det tema som betyr noe spesielt for brudeparet? Er det noe brudeparet vil legge spesiell vekt på?

Skriftlesere

Medlemmer av bryllupsfølget kan delta med skriftlesning. Hva ønsker brudeparet? Skal bror eller søster lese? Mor og/eller far? Forloverne? Venner? Andre i familien? Eller vil brudeparet helst at presten skal lese?

Ekteskapsløftene

Ekteskapsløftene kan inngås på to måter. Første valgmulighet har to spørsmål til hver av brudefolkene. Andre valgmulighet er at brudefolkene selv fremsier ekteskapsløftene. Det skjer ved at brudgom/brud gjentar etter presten: "Jeg tar deg (navnet) til min ektefelle. Jeg vil elske og ære deg, og bli trofast hos deg i gode og onde dager inntil døden skiller oss." Hva ønsker brudeparet?

Overrekkelse av ringer

Det er mulig å ta på ringene under seremonien. Om en ønsker det, kan brudefolkene ledsage overrekkelsen av ringene ved selv å framsi følgende etter presten: "NN, jeg gir deg denne ring som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap." Hva ønsker brudeparet?

Forbønn for brudeparet

Brudeparet kommer fram til alterringen og kneler under forbønnen. En kan velge mellom to ulike forbønner. Dessuten kan det tilføyes en fritt formulert bønn som f. eks. brudeparet selv har skrevet eller ønsker. Her kan de gi uttrykk for sine håp og tanker om livet som ligger foran dem. Det gis også mulighet til lystenning under forbønnen. Hvem skal foreta den? Søsknen? Foreldre? Forloverne? Venner? Og hvordan skal lystenningen skje? Hvis en vil, kan det synges en bønnesalme mens brudeparet kneler på alterringen. Hva ønsker brudeparet?

Musikk/symbolhandlinger

Deltakerne i bryllupsfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag. Her gis mulighet for kreativitet og deltakelse for å gjøre seremonien enda mer personlig. Det kan her f. eks. åpnes for elementer som understreker brudeparets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det her åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Enkeltelementer i seremonien - som musikk, opplesning og andre innslag - skal utformes i samsvar med at et kirkebryllup er en kirkelig handling av gudstjenestelig karakter. Men det er åpning for kreativitet, der brudeparet kan få gi seremonien sitt personlige preg. Hva ønsker brudeparet?

På selve dagen

Pynting

Kirken åpnes en time før første vielse, og eventuell pynting i kirken kan gjøres da. Det er et ærefullt oppdrag å bli tildelt ansvaret for pyntingen. Noen utfolder seg med mye flott dekorasjon som løfter inntrykket av festen, og det synes vi er hyggelig. Ved flere bryllup samme dag, velger noen et samarbeid om pyntingen.

Begrensningene vi er nødt å sette, går blant annet på hensyn til inventar. Pynt kan ikke festes på en slik måte at inventaret tar skade når pynten fjernes igjen. Og skal det strøs f.eks. blomsterblader i midtgangen eller andre steder, må det være laget av kunststoff, så ikke blomstersaft trækkes ned i gulvet. Ha også i mente at brudeparet selv er ansvarlig for at pynten ryddes bort når vielsen er over.

Unngå å kaste ris utenfor kirken, både av hensyn til fuglene som ikke har godt av ris som sveller i magen, men også av hensyn til kirketjenerer som får en stor jobb med ris som trækkes inn i underlaget. Såpebobler kan anbefales!

Beregn god tid

Ting tar som regel lenger tid enn man planlegger. Ikke kom i den situasjonen at vi må begynne vielsen på overtid. Skulle det være en vielse til etterpå, må vi i verste fall korte inn planlagt program på den vielsen som ble forsinket, så ikke de neste skal lide for det.

Fotografering

Fotografering og filming avtales med den enkelte prest på forhånd.

Bryllupsmesse

I Den romersk-katolske kirke feires alltid et kirkebryllup som en messe, dvs. at det inngår nattverd i kirkebryllupet. Nå er det også blitt mulig i Den norske kirke. Ønsker brudeparet en bryllupsmesse?

Program for dagen – et eksempel

Her er et forslag til struktur i et program til utdeling i kirken. En full oversikt over innholdet i de enkelte ledd finner du i neste hovedavsnitt "Ordning for vielse – komplett oversikt", mens musikkforslag finner du under avsnittet "Inn- og utgangsmusikk", og salmeforslag finner du under avsnittet "Salmer / fellessanger – noen forslag". Der finner du tekster du kan lime inn i programmet.

Inngang til (komponist): "(tittel)"

(evt.) Solosang

Inngangssord

Salme – et eksempel

- 1 Dagen i dag er en festdag for slekt og for venner.
To gir hverandre et løfte med munn og med hender.
Takk går til Gud; takk i fra brudgom og brud.
Pris ham som kjærlighet sender.
- 2 Takk for det spennende livet med den som du valgte.
Takk for det under at en dag din elskede kalte.
Gled dere da; sammen skal dere få ha
vennskap og hjem å forvalte.
- 3 "Elsk da hverandre" er budet Gud bød oss å lære.
Gi da din elskede oppmuntring, støtte og ære.
Vær ikke sen, ha ikke hjerte av sten:
Tilgi oppriktig din kjære.
- 4 Tenk å få vandre i høyden, i lyst og i glede.
Tenk å få hjelp når du kjenner at du er langt nede.
Tenk å få gå sammen det liv som er nå,
frem mot Guds mål la seg lede.

[T Ukjent] [M Stralsund 1654, 1665 / Halle 1741]

Skriftlesning

Salme – et eksempel (eller solosang)

1 Kjærlighet fra Gud springer like ut
som en kilde klar og ren.

I dens stille bunn, i dens dype grunn
gjemmes livets edelsten.

2 Kjærlighet fra Gud som en yndig brud
kommer smykket til oss ned.

Lukk kun opp din favn, kom i Jesu navn,
himlen bringer den jo med.

3 Kjærlighet fra Gud er det store bud,
er det eneste jeg vet.

Bli i kjærlighet, og du har Guds fred,
for Gud selv er kjærlighet.

Salme 669 [T. J. N. L. Schjørring 1854] [M. H. S. Thompson omkr 1840]

Tale

Ekteskapsinngåelse

(evt.) Overrekkelse av ringer

Forbønn

Herrens bønn

Vår Far i himmelen. La navnet ditt helliges. La riket ditt komme. La viljen din skje på jorden slik som i himmelen. Gi oss i dag vårt daglige brød, og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere. Og la oss ikke komme i fristelse, men frels oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen..

(evt.) Solosang

Salme – et eksempel

- 1 Å leva, det er å elska det beste di sjel fekk nå;
å leva, det er i arbeid mot rikare mål å trå.
- 2 Å leva, det er i livet å finna det største verd;
å leva, det er å vinna til sanning i all si ferd.
- 3 Å leva, det er å leggja all urett og lygn i grav;
å leva, det er som havet å spegla Guds himmel av.

Salme 698 [T Anders Vassbotn 1893] [M Per Steenberg 1923]

Velsignelse

Utgang til (komponist): "(tittel)"

Ordning for vielse – komplett oversikt

Preludium – inngang

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til preludium/inngang.

De som skal vies kan gå sammen fram til koret og sette seg på sine plasser.

Dersom det er ønskelig, kan paret, en eller begge, forlovere, representant(er) for familiene, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon.

Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

Inngangssord

Enten A

LITURG *I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.*

Eller B

LITURG *Nåde være med dere, og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.*

Eller C

LITURG *I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn: Vår skaper, frigjører og livgiver.*

Deretter ønskes brudeparet og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

LITURG *Kjære (Brudens fulle navn uten tittel) og (Brudgommens fulle navn uten tittel). Dere er kommet hit til (kirken nevnes) for å inngå ekteskap. Vi er samlet her for å glede oss med dere. Vi skal høre deres løfter til hverandre og be om Guds velsignelse over dere og over hjemmet deres.*

Deretter kan liturgen si noe om anledningen og gudstjenesten som følger og eventuelt avslutte slik:

Enten A

LITURG *Takk Herren, for han er god,
evig varer hans miskunn.
Dette er dagen som Herren har gjort;
la oss juble og glede oss på den! (Sal 118,1.24)*

Eller B

LITURG *Gud er kjærlighet, og den som blir i kjærligheten,
blir i Gud og Gud i ham. (1 Joh 4,16b)*

Salme

Skriftlesning

LITURG *Gud har skapt oss i sitt bilde
til å leve i fellesskap med seg og med hverandre.
Ekteskapet er Guds gode gave.
Å leve sammen som ektefeller
er å leve i tillit og kjærighet,
dele gleder og sorger
og trofast stå ved hverandres side livet ut.*

Det står skrevet i Salmenes bok:

*Hvor dyrebar er din kjærighet, Gud!
I skyggen av dine vinger søker menneskebarne ly.
De får nyte overfloden i ditt hus,
du lar dem drikke av din gledes bekk.
For hos deg er livets kilde,
i ditt lys ser vi lys. (Sal 36,8-10)*

La oss høre hva Guds ord sier om kjærighet og troskap:

*Kle dere derfor i inderlig medfølelse
og vær gode, milde, ydmyke og tålmodige,
så dere bærer over med hverandre og
tilgir hverandre hvis den ene har noe å bebreide den andre.
Som Herren har tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre.
Og over alt dette: Kle dere i kjærighet,
som er båndet som binder sammen
og gjør fullkommen. (Kol 3,12b-14)*

LITURG *La oss videre høre fra Guds ord.*

Skriftlesningene kan med fordel leses av medlemmer av festfølget. De som skal lese, går samlet frem til lesepulten.

Paret som skal vies og menigheten sitter under lesningen.

Fra Det gamle testamentet

*Det leses 1-2 av de følgende tekster fra Det gamle testamentet,
og 1-2 tekster fra Det nye testamentet (se lenger ned) – og brudeparet kan velge hvilke.*

A) Det står skrevet i Første Mosebok:
Gud skapte mennesket i sitt bilde,
i Guds bilde skapte han det,
til mann og kvinne skapte han dem.
Gud velsignet dem og sa til dem:
«Vær fruktbare og bli mange,

fyll jorden og legg den under dere!» (1.
Mos 1,27-28a)

B) Det står skrevet i Første Mosebok:
Da sa Herren Gud: «Det er ikke godt for
mennesket å være alene. Jeg vil lage en
hjelper av samme slag.» (1. Mos 2,18)

C) Det står skrevet i Ruts bok:

Dit du går, vil jeg gå,
og hvor du bor, vil jeg bo.
Ditt folk er mitt folk,
og din Gud er min Gud.
Der du dør, vil jeg dø,
og der vil jeg graves. (Rut 1,16b-17a)

D) Det står skrevet i Salmenes bok, Salme 23:

Herren er min hyrde, jeg mangler ikke noe.
Han lar meg ligge i grønne enger,
han leder meg til vann der jeg finner hvile.
Han gir meg nytt liv.
Han fører meg på rettferdighets stier for
sitt navns skyld.
Om jeg enn skulle vandre i dødsskyggens
dal,
frykter jeg ikke noe ondt.
For du er med meg.
Din kjepp og din stav, de trøster meg.
Du dekker bord for meg like foran mine
fiender.
Du salver mitt hode med olje.
Mitt beger renner over.
Bare godhet og miskunn skal følge meg
alle mine dager,
og jeg skal bo i Herrens hus gjennom alle
tider. (Sal 23)

E) Det står skrevet i Salmenes bok, Salme 36:

Herre, til himmelen rekker din miskunn,
din trofasthet når til skyene.
Din rettferd er som mektige fjell,
som det store havdyp er dine dommer.
Herre, du berger både mennesker og dyr.
Hvor dyrebar er din kjærlighet, Gud!
I skyggen av dine vinger
søker menneskebarna ly.
De får nyte overfloden i ditt hus,
du lar dem drikke av din gledes bekk. (Sal
36,6-10)

F) Det står skrevet i Salmenes bok, Salme 91:

Den som sitter i skjul hos Den høyeste
og finner nattely i skyggen av Den veldige,

han sier til Herren: "Min tilflukt og min
borg,
min Gud som jeg setter min lit til!"
Under hans vinger kan du søke ly,
han dekker deg med sine fjær.
Hans trofasthet er skjold og vern.
"Du, Herre, er min tilflukt."
Den høyeste har du gjort til din bolig. (Sal
91,1-2.4.9)

G) Det står skrevet i Salmenes bok, Salme
100:

Rop med jubel for Herren, all jorden!
Tjen Herren med glede,
kom fram for ham med jubel!
Kjenn at Herren er Gud!
Han har skapt oss, vi er hans,
vi er hans folk og den flokken han gjeter.
Kom gjennom portene hans med
takkesang,
inn i forgårdene med lovsang!
Lov ham, velsign hans navn!
Herren er god, evig er hans miskunn,
hans trofasthet varer fra slekt til slekt. (Sal
100)

H) Det står skrevet i Salmenes bok, Salme
103:

Velsign Herren, min sjel!
Alt som i meg er, velsign hans hellige navn.
Velsign Herren, min sjel!
Glem ikke alt det gode han gjør.
Han tilgir all din skyld
og leger alle dine sykdommer.
Han frir ditt liv fra graven og kroner deg
med barmhjertighet og kjærlighet.
Han metter ditt liv med det gode,
du blir ung igjen som ørnen. (Sal 103,1-5)

I) Det står skrevet i Salomos Høysang i det 2.
kapittel:

Min kjæreste ligner en gasell, en ung hjort.
Der står han bak muren vår.
Han kikker inn gjennom vinduene,
gløtter inn gjennom gitteret.

Min kjæreste tar til orde og sier:

Stå opp, min elskede, min vakre jente, og kom!

Min due i fjellkløften, i ly under bratte klipper,
la meg få se deg, la meg få høre stemmen din!

For stemmen er myk og skikkelsen skjønn.
(Høys 2,9-10a.13b-14)

J) Det står skrevet i Salomos Høysang i det 2. og 8. kapittel:

Denne lesningen kan leses av én tekstleser eller av kvinne (I) og mann (II).

(I) Hør, det er min kjæreste,
der kommer han,
løpende over fjellene,
hoppende over høydene.

Min kjæreste ligner en gasell,
en ung hjort.

Der står han bak muren vår.
Han kikker inn gjennom vinduene,
gløtter inn gjennom gitteret.
Min kjæreste tar til orde og sier:

(II) Stå opp, min elskede,
min vakre jente, og kom!
Nå er vinteren omme,
regnet er forbi, det er borte.
Landet dekkes av blomster.
Sangens tid er inne,
turtelduen kan høres i landet.
Frukten på fikentreet modner,
blomsten på vinstokken dufter.
Stå opp, min elskede, min vakre jente, og kom!
Min due i fjellkløften,
i ly under bratte klipper,
la meg få se deg, la meg få høre stemmen

Fra Det nye testamentet

*Det leses 1-2 tekster fra Det gamle testamentet (se ovenfor),
og 1-2 tekster fra Det nye testamentet – ut fra brudeparets valg av tekster.*

din!

For stemmen er myk og skikkelsen skjønn.

(I) Min kjæreste er min, og jeg er hans,
han som gjeter mellom liljene.
Helt til dagen blåser skyggene bort,
spring som gasellen, min kjæreste,
som en ung hjort over kløfter og fjell!

(I/II) Sett meg som et segl på ditt hjerte,
et stempel på din arm!

For kjærligheten er sterk som døden,
lidenskapen er ubøyelig som dødsriket.
Den brenner som flammende ild,
en Herrens brann.

Veldige vann slukker ikke kjærligheten,
elver skyller den ikke bort. (Høys 2,8-14.16-17.6-7a)

K) Det står skrevet i Salomos Høysang i det 8. kapittel:

Sett meg som et segl på ditt hjerte,
et stempel på din arm!
For kjærligheten er sterk som døden,
lidenskapen er ubøyelig som dødsriket.
Den brenner som flammende ild,
en Herrens brann.
Veldige vann slukker ikke kjærligheten,
elver skyller den ikke bort. (Høys 8,6-7a)

L) Det står skrevet i Forkynnerens bok:

Det er bedre å være to enn én;
de får god lønn for sitt strev.
For om de faller, kan den ene hjelpe den andre opp.
Om én blir overvunnet,
kan to holde stand.
En tretvinnet tråd
ryker ikke så fort. (Fork 4,9-10a.12)

I) Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: Dere er jordens salt! Men hvis saltet mister sin kraft, hvordan skal det da bli gjort til salt igjen? Det duger ikke lenger til noe, men kastes ut og tråkkes ned av menneskene.

Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. Heller ikke tenner man en oljelampe og setter den under et kar. Nei, man setter den på en holder, så den lyser for alle i huset. Slik skal deres lys skinne for menneskene, så de kan se de gode gjerningene dere gjør, og prise deres Far i himmelen! (Matt 5,13-16)

J) Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal spise, eller hva dere skal drikke, heller ikke for kroppen, hva dere skal kle dere med. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne? Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verdt enn de? Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde? Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. Når Gud kler gresset på marken så fint, det som gror i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere - dere lite troende! Så gjør dere ikke bekymringer, og si ikke: 'Hva skal vi spise?' eller: 'Hva skal vi drikke?' eller: 'Hva skal vi kle oss med?' Alt dette er hedningene opptatt av. Men den Far dere har i himmelen, vet jo at dere trenger alt dette. Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. Så gjør dere ingen bekymringer for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin

egen plage.

(Matt 6,25-34)

K) Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det lukkes opp for dere. For den som ber, han får, og den som leter, han finner, og den som banker på, skal det lukkes opp for.

Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal også dere gjøre mot dem. For dette er loven og profetene. (Matt 7,7-8.12)

L) Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: Hver den som hører disse mine ord og gjør det de sier, ligner en klok mann som bygde huset sitt på fjell. Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Men det falt ikke, for det var bygd på fjell. (Matt 7,24-25)

M) Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Og vår Herre Jesus Kristus sier: Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne og sa: «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett.» Så er de ikke lenger to; deres liv er ett. Det som Gud altså har sammenføyd, skal mennesker ikke skille. (Matt 19,4-6)

N) Det står skrevet i evangeliet etter Johannes: (i sin helhet eller i utdrag)

Jesus sa: Som Far har elsket meg, har jeg elsket dere. Bli i min kjærlighet! Hvis dere holder mine bud, blir dere i min kjærlighet, slik jeg har holdt min Fars bud og blir i hans kjærlighet. Dette har jeg sagt dere for at min glede kan være i dere og deres glede kan bli fullkommen. Og dette er mitt bud: Dere skal

elske hverandre som jeg har elsket dere.

[Ingen har større kjærlighet enn den som gir livet for vennene sine. Dere er mine venner hvis dere gjør det jeg befaler dere. Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for tjeneren vet ikke hva herren hans gjør. Jeg kaller dere venner, for jeg har gjort kjent for dere alt jeg har hørt av min Far. Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, en frukt som varer. Da skal Far gi dere alt dere ber om i mitt navn. Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre!] (Joh 15,9-12[-17])

O) Det står skrevet i Paulus' brev til romerne:

Jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning, skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre. (Rom 8,38-39)

P) Det står skrevet i Paulus' første brev til korinterne:

(i sin helhet eller i utdrag)

Jeg vil vise dere en enda bedre vei: Om jeg taler med menneskers og englers tunger, men ikke har kjærlighet, da er jeg bare drønnende malm eller en klingende bjelle. Om jeg har profetisk gave, kjenner alle hemmeligheter og eier all kunnskap, om jeg har all tro så jeg kan flytte fjell, men ikke har kjærlighet, da er jeg intet. Om jeg gir alt jeg eier til brød for de fattige, ja, om jeg gir meg selv til å brennes, men ikke har kjærlighet, da har jeg ingen ting vunnet. Kjærligheten er tålmodig, kjærligheten er velvillig, den misunner ikke, skryter ikke, er ikke hovmodig. Kjærligheten krenker ikke, søker ikke sitt eget, er ikke oppfarende og gjemmer ikke på det onde. Den gleder seg ikke over urett, men har

sin glede i sannheten. Kjærligheten utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt. Kjærligheten tar aldri slutt. Profetgavene skal bli borte, tungene skal tie og kunnskapen forgå. For vi forstår stykkevis og taler profetisk stykkevis. Men når det fullkomne kommer, skal det som er stykkevis, ta slutt. Da jeg var barn, talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn, forsto jeg som et barn. Men da jeg ble voksen, la jeg av det barnslige. Nå ser vi i et speil, i en gåte, da skal vi se ansikt til ansikt. Nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg erkjenne fullt ut, slik Gud kjenner meg fullt ut. Så blir de stående, disse tre: tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten. (1. Kor 13)

Q) Det står skrevet i Paulus' brev til galaterne:

For dere er alle Guds barn ved troen, i Kristus Jesus.

Alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus.

Her er ikke jøde eller greker,

her er ikke slave eller fri,

her er ikke mann eller kvinne.

Dere er alle én i Kristus Jesus. (Gal 3,26-28)

R) Det står skrevet i Paulus' brev til efeserne:

Jeg bøyer mine knær for Far, han som har gitt navn til alt som kalles far i himmel og på jord. Må han som er så rik på herlighet, gi deres indre menneske kraft og styrke ved sin Ånd. Må Kristus ved troen bo i deres hjerter og dere stå rotfestet og grunnfestet i kjærlighet. Må dere sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap. Må dere bli fylt av hele Guds fylde! Han som virker i oss med sin kraft og kan gjøre uendelig mye mer enn det vi

ber om og forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus gjennom alle slekter og evigheter! Amen. (Ef 3,1-21)

S) Det står skrevet i Paulus' brev til filipperne:

Om det da er trøst i Kristus, oppmuntring i kjærligheten, fellesskap i Ånden, om det finnes medfølelse og barmhjertighet, så gjør nå min glede fullkommen: Ha samme sinnelag og samme kjærlighet, vær ett i sjel og sinn. Gjør ikke noe av selvhevdelse og tom ærgjerrighet, men vær ydmyke og sett de andre høyere enn dere selv. Tenk ikke bare på deres eget beste, men også på de andres. La samme sinnelag være i dere som også var i Kristus Jesus! (Fil 2,1-5)

T) Det står skrevet i Paulus' brev til filipperne:

Gled dere alltid i Herren! Igjen vil jeg si: Gled dere! La alle mennesker få merke at dere er vennlige. Herren er nær. Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk. Og Guds fred, som overgår all

*Siste lesning avsluttes med:
Slik lyder Herrens ord.*

Her kan følge

Salme

Salmen kan erstattes av egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

Tale

Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4 eller over en annen høvelig tekst.

Ekteskapsinngåelse

Brudeparet går sammen fram til alterringen.

forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus. Til slutt, søsken: Alt som er sant og edelt, rett og rent, alt som er verdt å elske og akte, alt som er til glede og alt som fortjener ros, legg vinn på det! (Fil 4,4-8)

U) Det står skrevet i Johannes' første brev:

Mine kjære, la oss elske hverandre! For kjærligheten er fra Gud, og hver den som elsker, er født av Gud og kjenner Gud. Den som ikke elsker, har aldri kjent Gud, for Gud er kjærlighet. Og ved dette ble Guds kjærlighet åpenbart blant oss, at Gud sendte sin enbårne Sønn til verden for at vi skulle leve ved ham. Ja, dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder. Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre. Ingen har noen gang sett Gud. Men dersom vi elsker hverandre, blir Gud i oss, og hans kjærlighet er fullendt i oss.

(1. Joh 4,7-12)

Enten A

LITURG *For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (Brudgommens fulle navn uten tittel): Vil du ha (Brudens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?*

BRUDGOM Ja.

LITURG *Vil du elske og ære henne/ham og bli trofast hos henne i gode og onde dager inntil døden skiller dere?*

BRUDGOM Ja.

LITURG *Likeså spør jeg deg, (Brudens fulle navn uten tittel): Vil du ha (Brudgommens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?*

BRUD Ja.

LITURG *Vil du elske og ære ham og bli trofast hos ham i gode og onde dager inntil døden skiller dere?*

BRUD Ja.

LITURG *Så gi hverandre hånden på det.*

Brudeparet vender seg mot hverandre og gir hverandre høyre hånd.

Liturgen legger sin hånd på brudeparets hender.

LITURG *For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskap, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk.*

Eller B

LITURG *For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (Brudgommens fulle navn uten tittel): Vil du ha (Brudens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?*

BRUDGOM Ja.

LITURG *Likeså spør jeg deg, (Brudens fulle navn uten tittel): Vil du ha (Brudgommens fulle navn uten tittel), som står ved din side, til din ektefelle?*

BRUD Ja.

LITURG *Gjenta nå etter meg.*

Brudgom og brud vender seg til hverandre. De gir hverandre hendene og blir stående slik mens de avgir løftet.

Liturgen leser løftet ledd for ledd, deretter fremsier brudeparet det, den ene først.

LITURG *Jeg tar deg, (Brudens fulle navn uten tittel) til min ektefelle.*

BRUDGOM *Jeg tar deg, (Brudens fulle navn uten tittel) til min ektefelle.*

LITURG *Jeg vil elske og ære deg*

BRUDGOM *Jeg vil elske og ære deg*

LITURG *og bli trofast hos deg i gode og onde dager*

BRUDGOM og bli trofast hos deg i gode og onde dager

LITURG inntil døden skiller oss.

BRUDGOM inntil døden skiller oss.

Deretter gjentas løfteavleggelsen på samme måte av den andre ektefellen.

LITURG Jeg tar deg, (Brudgommens fulle navn uten tittel) til min ektefelle.

BRUD Jeg tar deg, (Brudgommens fulle navn uten tittel) til min ektefelle.

LITURG Jeg vil elske og ære deg

BRUD Jeg vil elske og ære deg

LITURG og bli trofast hos deg i gode og onde dager

BRUD og bli trofast hos deg i gode og onde dager

LITURG inntil døden skiller oss.

BRUD inntil døden skiller oss.

Liturgen legger sin hånd på brudeparets hender.

LITURG For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskap, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk.

Her kan følge

Overrekkelse av ringer

Enten A

LITURG Gi nå hverandre ringene, som dere skal bære til tegn på løftet om troskap.

Hver av dem setter ringen på fingeren til den andre.

Eller B

LITURG Gi nå hverandre ringene, som dere skal bære til tegn på løftet dere har gitt hverandre.

Gjenta etter meg.

Liturgen leser ordene ledd for ledd, deretter fremsier brudeparet dem, den ene først.

LITURG (Brudens fulle navn uten tittel), jeg gir deg denne ring

BRUDGOM (Brudens fulle navn uten tittel), jeg gir deg denne ring

LITURG som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

BRUDGOM som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

Ringene settes så på fingeren til den andre.

Deretter gjentas overrekkelsen på samme måte av den andre ektefellen.

LITURG (Brudgommens fulle navn uten tittel), jeg gir deg denne ring

BRUD (Brudgommens fulle navn uten tittel), jeg gir deg denne ring

LITURG som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

BRUD som et tegn på mitt løfte om kjærlighet og troskap.

Ringene settes så på fingeren til den andre.

Forbønn

LITURG La oss alle be.

Ekteparet kneler ved alteringen.

Liturgen ber for ekteparet med håndspåleggelse en av følgende bønner, som avsluttes med Herrens bønn.

Eventuelt kan også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse.

Forbønn med håndspåleggelse

Enten A

LITURG Gode Gud, du som har innsatt ekteskapet og velsignet kvinne og mann, vi ber deg: La din velsignelse hvile over (Brudgommens fulle navn uten tittel) og (Brudens fulle navn uten tittel) som her kneler for ditt ansikt. Fyll dem med din kjærlighet, og bygg deres hjem i fred. Se til dem i nåde, og styrk dem med din Ånd, så de i gode og onde dager setter sin lit til deg, holder trofast sammen og hjelper hverandre fram mot det evige liv.

Eller B

LITURG Gode Gud, vi takker deg for (Brudgommens fulle navn uten tittel) og (Brudens fulle navn uten tittel) og for deres kjærlighet til hverandre. Velsign deres liv som ektefolk. Hjelp dem å holde de løfter de har gitt hverandre, så deres ekteskap kan fylles av tillit, omsorg og glede.

Gi dem evne og vilje til å bygge sitt hjem i fred, så det blir et sted der [barn kan vokse opp i trygghet og] familie og venner kan finne fellesskap.

Du som er veien, sannheten og livet, la dem få vandre i din sannhet. Du som tilgir og leger, hjelp dem å tilgi hverandre. Du som er kjærlighetens kilde, gi dem og alle ektefolk å vokse og modnes i kjærlighet.

Evt. fritt utformet bønn

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning.

Eventuelt kan menigheten synge en bønnesalme (mens ekteparet kneler). Se for eksempel Norsk Salmebok 2013 nr. [431](#), [624](#), [638](#), [652](#), [653](#), [678](#), [680](#).

Herrens bønn

Forbønnen avsluttes alltid med Fadervår.

LITURG *La oss sammen be Herrens bønn:*

Enten

MENIGHET **Vår Far i himmelen!**

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld,

slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt,

og makten og æren i evighet.

Amen.

Eller

MENIGHET **Fader vår, du som er i himmelen.**

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld,

som vi òg forlater våre skyldnere.

Led oss ikke inn i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt,

og makten og æren i evighet.

Amen

Ekteparet setter seg på plassene sine.

Her kan følge

Musikk/symbolhandlinger

Deltakere i festfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag.

Salme

Velsignelse

Enten A

LITURG *La oss prise Herren.*

Menigheten reiser seg.

MENIGHET **Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.**

LITURG *Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ☩*

MENIGHET **Amen. Amen. Amen.**

Eller B

LITURG *Ta imot velsignelsen.*

Menigheten reiser seg.

LITURG *Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ☩*

MENIGHET **Amen.**

Postludium/Utgang

Orgelmusikk eller annen egnet musikk. Ekteparet går sammen ut av kirken.

Musikken

Få ting preger stemningen som musikken, og vi har stort rom for personlige valg, så lenge vi kan ivareta at vielsen også er en kirkelig handling.

Vår kirkemusiker er den som godkjenner musikken, og det er dermed lurt å avklare dette i god tid. I utgangspunktet omfatter hans tjeneste spilling ved inn- og utgangsmusikk, akkompagnement til salmene, og eventuelt akkompagnement til solister.

Noter til soliststoff (i den toneart solisten kommer til å bruke) må være oss i hende senest en uke i forveien. Dersom det er behov for mer enn den vanlige øvelse med solister på forhånd, avtales dette separat med vår kirkemusiker, og vil bli fakturert for seg.

Musikkformidlingen

Hvaler kirke på Kirkeøy har et 11-stemmers J. H. Jørgensen kirkeorgel, et japansk Yamaha C-3 flygel på 186 cm (6'1¼") fra 2007, og et bra lydanlegg.

Spjørøy kirke på Spjørøy har et 6-stemmers J. H. Jørgensen kirkeorgel, et tysk Weissbroden flygel på 193 cm (6'4") fra ca. 1903 som ble grundig restaurert i 2003, og et bra lydanlegg.

Det er også mulig å benytte instrumenter (f.eks. trompet) i tillegg til orgel eller flygel. Om ønskelig kan vår kirkemusiker være behjelpelig med å kontakte instrumentalist og evt. solist. Ønskes ikke orgelmusikk kan alt eller noe av musikken spilles på flygel.

Selv om vi anbefaler 'levende musikk' en slik dag, kan også 'musikk på boks' brukes etter avtale.

Ved sanginnslag godkjennes tekstene av forrettende prest, og musikken av vår kirkemusiker.

Inn- og utgangsmusikk

Hva dere ønsker av musikk inn og ut er opp til dere. Velger dere nytt eller utradisjonelt, er det viktig å melde fra i god tid til kirkemusikeren.

På Sjømannskirkens [nettsider](#) finner der en liste med 30 bryllupsmarsjer hvor dere kan lytte til ulike varianter. Her lister vi bare noen av de mest kjente:

1. Bryllupsmarsj fra «En midsommernatts drøm» (F. Mendelssohn)
2. Brudekoret fra «Lohengrin» (R. Wagner)
3. «Prince of Denmark's March / Trumpet Voluntary» (J. Clarke)
4. "Trumpet Tune" (H. Purcell)
5. «Bruerslått fra Øre», Nord-Møre
6. «Brudemarsj fra Seljord», Telemark
7. «Purpose» (R. Nordraak)

Salmer / fellessanger – noen forslag

I prinsippet er hele salmeboka til rådighet. Her følger en del forslag, med full tekst for å gjøre det enklere å vurdere dem og evt. kopiere dem inn et program for dagen.

Tips: Ønsker dere å lytte til melodien, så er 1-tallet i starten av hver salme en klikkbar link.

Natursalmer – vårsalmer

1 No livnar det i lundar,
no lauvast det i li,
den heile skapning stundar
no fram til sumars tid.

2 Det er vel fagre stunder
når våren kjem her nord
og atter som eit under
nytt liv av daude gror.

11 Du vår med ljose dagar,
med lengting, liv og song,
du spår at Gud oss lagar
ein betre vår ein gong,

12 då me med vigsla tunge,
med kjærleik heil og klår,
alt utan brest og sprunge
skal lova Herren vår!

Nr. 844 [T: Elias Blix 1875] [M: Ludvig M. Lindeman 1875]

1 Måne og sol, skyer og vind
og blomster og barn skapte vår Gud.
Himmel og jord, allting er hans,
Herren vår Gud vil vi takke.

refr.: Herre, vi takker deg, Herre, vi priser deg,
Herre, vi synger ditt hellige navn!

2 Jesus Guds Sønn, død på et kors
for alle, for oss, lever i dag.
Ja, han er her, ja, han er her.
Herren vår Gud vil vi takke.

3 Ånden vår trøst, levende, varm
og hellig og sterk, taler om Gud,
bærer oss frem dag etter dag.
Herren vår Gud vil vi takke.

Nr. 240 [T: Britt G. Hallqvist 1973] [O: Til norsk 1974] [M: Egil Hovland 1974]

1 Nå er det morgen,
tåkene letter.

Fuglesang vekker
livet på jord.

Takk, Gud, for sangen,
dagen og lyset,
sannhetens kilde,
som er ditt ord.

2 Skapelsens morgen,
solen og vinden
stryker din nåde
mykt mot mitt kinn.
Takk, Gud, for marken,
skogen og gresset.
Nyfødt er jorden,
dagen er min.

3 Jesus, du oppstod
ren og forklaret,
langs våre stier
har du din vei.
Vakker er jorden,
mektig er håpet:
Alt skal fornyes
herlig i deg.

Nr. 801 [T: Eleanor Farjeon 1931] [O: Anders Frostenson 1976/Eyvind Skeie]
[M: Gælisk folkemelodi 1888]

1 Den prektigkledde sommerfugl
er fløyet fra Guds hånd.

|: Han ga den gyldne ringer
og røde purpurbånd. :|

2 Han lærte den å flyve høyt,
høyere enn jeg er.

|: Den har nok fuglens lyster,
men ei dens dun og fjær. :|

3 Og alle verdens mennesker
og alle kongebud

|: ei gjøre kan en sommerfugl.
Det kan alene Gud. :|

Nr. 292 [T Henrik Wergeland 1840] [M Svensk folketone]

1 O store Gud, når jeg i undring aner
hva du har skapt i verden ved ditt ord.

Ser universet med de mange baner
og vet alt liv oppholdes ved ditt bord;

|: da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, o store Gud! :|

2 Når jeg i Skriften ser de mange under
som Gud har gjort fra første Adams tid,
og ser hvor trofast Herren alle stunder
har ført sitt folk igjennom livets strid;

|: da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, o store Gud! :|

4 Når så til slutt hvert tidens slør må falle,
og troens mål er nådd, så jeg får se,

vil evighetens klokke sjelen kalle
for tronen mellom skaren hvit som sne;

|: da bryter lovsang ifra sjelen ut:
Takk, store Gud, takk, store Gud! :|

Nr. 284 [T Carl Blomberg 1886] [O Knut Andersen 1956] [M Svensk folketone]

1 Fagert er landet du oss gav,
Herre, vår Gud og vår Fader!

Fagert det stig av blåe hav,
soli ho sprett og ho glader,
signar vårt land i nord og sud;
såleis di åsyn lyser, Gud,
over vårt Noreg i nåde.

3 Her ned i grunnen sveitten rann
trufast åt fedrane våre.

Her dei sin heim og hugnad fann,
dogga med smil og med tåre.

Her har det flødt ei såkornflod
varm av vårt beste hjarteblod,
her har me grorbotn å veksa.

5 Signa då, Gud, vårt folk og land,
signa vårt strev og vår møde,
signa kvar ærleg arbeidshand,
signa vår åker med grøde!

Gud, utan deg den vesle urt
veiknar og visnar, bleiknar bort,
ver du oss ljøset og livet!

Nr. 759 [T: Anders Hovden 1907] [M: Melchior Vulpius 1609]

1 Guds kjærleik er som stranda og som
graset,
som vind og vidd og jord og allheims rom.

Vi fridom fekk å bu der, gå og koma,
å seia ja til Gud og seia nei.

Guds kjærleik er som stranda og som
graset,
som vind og vidd og jord og allheims rom.

2 Vi vil ein fridom der vi er oss sjølve,
ein fridom vi kan gjera noko av,
der ingen tomleik finst, men rom for
draumar,

ei jord der tre og blommar kan slå rot.
Guds kjærleik er som stranda og som
graset,
som vind og vidd og jord og allheims rom.

3 Og endå er det murar oss imellom,
og gjennom sprinkelverk vi tøyer hand.
Vårt fangerom er murt av redsle-steinar,
og fangeklede er vårt stengde eg.
Guds kjærleik er som stranda og som
graset,
som vind og vidd og jord og allheims rom.

4 Å døm oss, Herre, frikjenn oss i domen!
I di forlating fridom finst og von.

Den rekk så vide som din kjærleik vandrar,
til folk av kvar ein rase og nasjon.
Guds kjærleik er som stranda og som
graset,
som vind og vidd og jord og allheims rom.

Nr. 734 [T. Anders Frostenson 1968] [O. Alfred Hauge 1973] [M. Lars Åke
Lundberg 1968] (C) Copyright AF-stiftelsen Psalm og Sång / Verbum Stockholm.]

1 Den blomstertid nå kommer
med lyst og glede stor,
den kjære, lyse sommer
da gress og grøde gror.
Nå rører solens armer
ved alt som før var dødt,
de blide stråler varmer
og alt på ny blir født.

2 De fagre blomsterenger
og åkrer rad på rad,
de grønne urtesenger
og trær som skyter blad,
hver blomst, hver spire minner
oss om å ta imot
det lys som alltid skinner
fra Gud, vår Skaper god.

3 Vi hører fugler sjunge
med herlig jubellyd!
Skal ikke da vår tunge
lovsynge Gud med fryd?
Min sjel, opphøy Guds ære med lov og
gledesang!
Han vil oss nådig være
som før så mang en gang.

4 Gud signe årets grøde
i alle verdens land!
Gud gi oss daglig føde
fra jord og hav og strand,
og hjelp oss du å dele
med andre det vi har,
vårt liv, vår jord, det hele
er ditt, vår Gud og Far!

5 Du kjære Herre Kriste,
du sol med klarest skinn,

la hjerte-isen briste
og smelte i vårt sinn!
La dine budord følges,
og mett oss med ditt ord,
la nådens lys ei dølges
for oss på denne jord!

Nr. 841 [T. Israel Kolmodin 1694] [O. M. B. Landstad 1861] [M. Folketone fra
1500-t / Roslagskulla 1693]

1 I all sin glans nu stråler solen,
livslyset over nådestolen,
nu er det pinselilje-tid,
nu har vi sommer lys og blid,
nu spår oss mer enn englerøst
i Jesu navn en gyllen høst!

2 Den korte natt som jorden svaler,
er fylt med sang av nattergaler,
og alt hva Herren kaller sitt,
kan slumre søtt og våkne blidt,
kan drømme skjønt om paradís
og våkne til vår Herres pris.

3 Det ånder himmelsk over støvet,
det vifter hjemlig gjennom løvet,
det lufter liflig under sky.
Nu åpnes paradís på ny,
og yndig risler ved vår fot
en bekk av livets klare flod.

4 Alt skapes av den Ånd som daler,
alt virkes av den Ånd som taler,
den Ånd som skjenker lys og trøst
av kjærlighet med sannhets røst
i Ordets navn som kom til jord
og seierrik til himlen fór.

Nr. 232 [T. N. F. S. Grundtvig 1843, 1853] [O. Oversatt 1979] [M. Henrik Rung
1859]

Nyere bryllupssalmer

(Samme melodi som "Lovsyng vår Herre"
/ "Kim, alle klokker")

1 Dagen i dag er en festdag
for slekt og for venner.
To gir hverandre et løfte
med munn og med hender.
Takk går til Gud;
takk i fra brudgom og brud.
Pris ham som kjærlighet sender.

2 Takk for det spennende livet
med den som du valgte.
Takk for det under at en dag
din elskede kalte.
Gled dere da;
sammen skal dere få ha
vennskap og hjem å forvalte.

3 "Elsk da hverandre" er budet
Gud bød oss å lære.
Gi da din elskede oppmuntring,
støtte og ære.
Vær ikke sen,
ha ikke hjerte av sten:
Tilgi oppriktig din kjære.

4 Tenk å få vandre i høyden,
i lyst og i glede.
Tenk å få hjelp når du kjenner
at du er langt nede.
Tenk å få gå
sammen det liv som er nå,
frem mot Guds mål la seg lede.

[T Ukjent] [M Stralsund 1654, 1665 / Halle 1741]

(Samme melodi som "Morning has
broken")

1 Du er en gave
gitt meg av livet,
livet som bølger
over vår jord.
Midt i dets mangfold

søker vi enhet,
søker det ene
skapelsens ord.

2 Veier vi vandret,
drømmer vi drømte,
tårer vi delte,
gleder vi fant,
Alt er en gave
vi skal forvalte.
Hjelp oss å leve,
ærlig og sant.

3 Nå står vi sammen
foran Guds ansikt,
ydmyke, glade
ber vi vår bønn:
Skapelsens Kilde,
gi oss din mildhet,
lær oss å tjene
slik som din Sønn.

4 Kjærlighetskraften
fører oss sammen,
gir oss sin fylde,
gjør oss til ett.
Den lar oss elske,
godta og tåle,
dele på byrden
så den blir lett.

5 Du er en gave,
gitt meg av livet,
gitt for å glede
kropp, sinn og sjel.
Skapelsens mangfold
eier vi sammen,
drømmen om gleden,
hellig og hel.

6 Skapelsens Kilde,
kom, la ditt åsyn
lyse i nåde
over oss her!
Styrk oss om dagen,
trøst oss om natten,

vis oss hver stund hva
kjærighet er.

7 Ja, la oss speile
kjærighetsgåten,
gåten om livet,
kvinne og mann,
gåten som bærer
og som forener,
kjærighetskraften,
ekte og sann!

[T: Eyvind Skeie 2010] [M: Gælisk folkemelodi 1888]

1 Din hånd i min
i kjærighetens pakt.
Ditt ja mot mitt,
to hjerter slår i takt.
Så står vi for ditt alter,
vår Skaper, mens vi ber:
Vær hos oss og velsign oss
i alle ting som skjer.

2 Mitt håp mot ditt
i kjærighet og tro.
Ditt blikk i mitt,
fra nå av er vi to.
Så ber vi deg, vår Skaper,
så ber vi deg, Guds Sønn:
Vær hos oss og velsign oss,
det er vår bryllupsbønn.

3 Mitt liv i ditt,
en felles vei å gå.
Et evig håp,
det samme mål å nå.
Vi takker deg, vår Skaper,
som gjorde verden slik
at kjærigheten finnes,
så dyrebar og rik.

[T Eyvind Skeie 2004] [M Sindre Skeie 2004]

(Samme melodi som "Den blomstertid nå
kommer")

1 Guds godhet sang i sinnet
og rørte Edens trær
den kveld da mann og kvinne
først kom hverandre nær.
De så Guds skaperglede
dypt i den annens blikk,
og blomster dannet kjede,
og alt ble til musikk.

2 Guds glede blomstrer atter
når to har sagt sitt ja.
Da fylles vi med latter,
og himmelen er glad.
Pryd, Herre, deres hager
med roser og jasmin!
Vær med dem alle dager,
gjør atter vann til vin!

3 Vi sier ja til livet,
til alt hva Gud oss gav.
Da fløyter det i sivet,
da glitrer det på hav.
Vi gjør hverandre rike
på glede dag for dag.
Gud, hold vårt ja ved like
som livets hjerteslag.

Nr. 655 [T: Øystein Thelle 1996, fritt etter Anette Broberg Knudsen 1988]
[M: Folketone fra 1500-t/Roslagskulla 1693]

Barnevennlige valg

1 Måne og sol, skyer og vind
og blomster og barn skapte vår Gud.
Himmel og jord, allting er hans,
Herren vår Gud vil vi takke.

refr.: Herre, vi takker deg, Herre, vi priser deg,
Herre, vi synger ditt hellige navn!

2 Jesus Guds Sønn, død på et kors
for alle, for oss, lever i dag.
Ja, han er her, ja, han er her.
Herren vår Gud vil vi takke.

3 Ånden vår trøst, levende, varm
og hellig og sterk, taler om Gud,
bærer oss frem dag etter dag.
Herren vår Gud vil vi takke.

Nr. 240 [T Britt G. Hallqvist 1973] [O Til norsk 1974] [M Egil Hovland 1974]

1 Deilig er jorden,
prektig er Guds himmel,
skjønn er sjelenes pilgrimsgang!
Gjennom de fagre
riker på jorden
går vi til paradiset med sang.

2 Tider skal komme,
tider skal henrulle,
slekt skal følge slekters gang;
aldri forstummer
tonen fra himlen
i sjelens glade pilgrimssang.

3 Englene sang den
først for markens hyrder;
skjønt fra sjel til sjel det lød:
Fred over jorden,
menneske, fryd deg!
Oss er en evig Frelser født!

Nr. 48 [T: B. S. Ingemann 1850] [M: Breslau 1842]

1 Ingen er så trygg i fare
som Guds lille barneskare,
fuglen ei i skjul bak løvet,
stjernen ei høyt over støvet.

2 Herren selv vil sine berge.
Han er deres skjold og verge.
Over dem han seg forbarmer,
bærer dem på faderarmer.

3 Ingen nød og ingen lykke
skal av Herrens hånd dem rykke.
Han, den beste venn blant venner,
sine barns bekymring kjenner.

4 Våre hodehår han teller,
hver en tåre som vi feller.
Han oss føder og oss kleder,
midt i sorgen han oss gleder.

5 Gled deg da, du lille skare!
Jakobs Gud skal deg bevare.
For hans allmakts ord må alle
fiender til jorden falle.

6 Hva han tar, og hva han girer,
samme Fader han forbliver,
og hans mål er dette ene:
Barnets sanne vel alene.

Nr. 488 [T Lina Sandell 1856] [O Til norsk 1883] [M Vise (? tysk) før 1800 / Lofsånger och Andeliga Wisor, 4. heftet 1873]

1 Gud, lær meg å se
at hvor jeg går, følger du med.
At dine øyne ser
/: alt som meg skjer. :/

2 Gud, lær meg å gi
det du vil ha. Lær meg å si
at alt det du gir meg,
/: tilhører deg. :/

3 Gud, lær meg å ta
det som du gir, og takke glad.
Lær meg å bruke godt
/: alt jeg har fått. :/

4 Gud, lær meg å stå
der hvor du vil. Og lær meg så
hva jeg skal gjøre der.
/: Vær du meg nær. :/

Nr. 326 [T Kristin Solli Schøien 1969] [M Kristin Solli Schøien 1969]

1 Syng for Herren, sol og måne,
alle stjerner han har tent!
Syng for Herren, høye himmel,
som er over jorden spent!

2 Syng for Herren, hav som bruser,
skodde, regn og vind og snø!
Syng for Herren, trær og steiner,
blomster, blad og minste frø!

3 Syng for Herren, fjell og vidder,
ville foss og stille strand!
Syng for Herren, alle fugler,
alle dyr i skog og vann!

4 Syng for Herren, du Guds kirke!
Sangen stiger lys og klar.
Barn i hele verden priser
Gud, sin Skaper og sin Far.

Nr. 297 [T Anders Frostenson 1958] [O Johannes Smemo 1964] [M Lennart
Wenström-Lekare 1958]

Tradisjonelle bryllupssalmer

1 Kjærlighet fra Gud
springer like ut
som en kilde klar og ren.
I dens stille bunn,
i dens dype grunn
gjemmes livets edelsten.

2 Kjærlighet fra Gud
som en yndig brud
kommer smykket til oss ned.
Lukk kun opp din favn,
kom i Jesu navn,
himlen bringer den jo med.

3 Kjærlighet fra Gud
er det store bud,
er det eneste jeg vet.
Bli i kjærlighet,
og du har Guds fred,
for Gud selv er kjærlighet.

Nr. 651 [T J. N. L. Schjørring 1854] [M H. S. Thompson omkr 1840]

1 Kjærlighet er lysets kilde,
kjærlighet er livets rot.
Derfor er Guds råd så milde,
derfor er Guds Ånd så god.
Jesus har den selv forklaret,
Ånden har den åpenbaret,
den kan kjennes i Guds fred
og det håp vi trøstes ved.

2 Kjærlighet er livets krone,
kjærlighet er lysets glans.
Derfor sitter på Guds trone
Jesus nå med strålekrans,
han som lyset er og livet,
har for oss seg selv hengivet,
han forblir og lever ved
Guds, sin Faders kjærlighet.

3 Kjærlighet er lovens fylde
og fullkommenhetens bånd,
den er hva vår Gud vi skylder,
den er frukten av hans Ånd.

Derfor med Guds-kjærligheten
vokser opp om kapp Guds-freden.
Vi skal også bli ved den
ett med sjelens beste venn.

Nr. 233 [T: N.F.S.Grundtvig 1853] [M: Ludvig M. Lindemann 1862]

1 Å leva, det er å elska
det beste di sjel fekk nå;
å leva, det er i arbeid
mot rikare mål å trå.

2 Å leva, det er i livet
å finna det største verd;
å leva, det er å vinna
til sanning i all si ferd.

3 Å leva, det er å leggja
all urett og lygn i grav;
å leva, det er som havet
å spegla Guds himmel av.

Nr. 666 [T: Anders Vassbotn 1893] [M: Per Steenberg 1923]

1 Alltid freidig når du går
veier Gud tør kjenne,
selv om du til målet når
først ved verdens ende!

2 Aldri redd for mørkets makt!
Stjernene vil lyse;
med et Fadervår i pakt
skal du aldri gyse.

3 Kjemp for alt hva du har kjær,
dø om så det gjelder!
Da er livet ei så svært,
døden ikke heller.

Nr. 415 [T: Christian Richardt 1867] [M: C. E. F. Weyse 1838]

1 Lovsyng vår Herre, den mektige konge
med ære!
Lov ham, min sjel, og la det din forlystelse
være!
Stem opp en sang,
psalter* og harpe, gi klang!
Syng for Gud Herren, den kjære!

2 Lovsyng vår Herre, som allting så herlig
regjerer,
han som deg løfter som ørnen på vinger
og bærer.
Han lar deg få
mer enn du selv kan forstå,
bedre enn hjertet begjærer!

3 Lovsyng vår Herre, som allting så vel for
deg lager,
han som deg helbred forunner og vennlig
ledsager,
han som i nød
favner deg ømt i sitt skjød,
gjemmer for sorger og plager.

4 Lovsyng vår Herre, som deg i din
gjerning gir lykke,
han som med tusen velsignelser vet deg å
smykke!
Tenk dog derpå,
alt hva hans makt kan formå!
Tanken ditt hjerte henrykke!

5 Lovsyng vår Herre, min sjel og hva i meg
mon være!
Alt som har ånde, opphøye hans store
navns ære!
Han er deg god,
å, gjør ham aldri imot!
Amen, han selv deg det lære!

Nr. 309 [T: Joachim Neander 1679] [O: J. J. Jessen 1740] [M: Stralsund 1654,
1665 / Halle 1741]

1 La huset bli bygget på Ordets
klippegrunn!
Da rokkes ei muren i stormværrets stund.
La hjemmet få stå i le av korsets tegn,
så skal dere leve bak tryggeste hegn!
Hvor korset står vakt,
taper mørket sin makt.

2 La arbeidet signes ved bønnens sterke
dåp!
Den lutrer hver lengsel og løfter hvert håp.
Når soldagen gryr, når kvelden bryter

frem,
send bønnens hvite due med bud fra deres hjem!

Hvor bønnen får makt,
står Guds engler på vakt.

3 Gud signe dere begge til livets sol går ned!

Det lyser på veien at Gud er kjærlighet.
Han føre deres fot til kongeborgen hen,
hvor ingen som møtes, skal skilles igjen,
hvor alt er fullbrakt
ved Guds kjærlighets makt.

[T Jacob Paulli 1878] [M J. P. E. Hartmann 1870]

1 Herre, jeg vil gjerne takke
for min dag som er fra deg.
Takk for nye muligheter
som du legger foran meg.
Takk for evner, kraft og kall,
takk for løfter uten tall.

2 Herre, led meg denne dagen,
så jeg ser min nestes nød.
Tal til meg så jeg kan stanse
for å hjelpe slik du bød.
Vis meg tjenersinnets vei,
gi meg kjærlighet fra deg.

3 Herre, la min dag få være
viet deg og riket ditt,
slik at ord og liv må bringe
videre hva du har gitt.
Før meg dit jeg trenges mest,
bruk meg slik du ser det best.

4 Herre Kristus, vil du signe
dagen jeg har fått av deg,
slik at himlens krefter kommer
til vår verden gjennom meg.
La meg alltid bære bud
om en mild og mektig Gud!

Nr. 716 [T Liv Nordhaug 1969] [M Heinrich Albert 1642]

Folketoner, bundadsbryllup

1 Deg å få skode er sæla å nå,
Gud, ver det syn som mitt hjarta vil sjå;
ver du for tanken min dyraste skatt,
ljuset som strålar ved dag og ved natt!

2 Ver du min visdom, mi sanning og trøyst,
tal du det levande ord med di røyst!
Far, lat meg vere barn her hjå deg.
Kom til meg, Herre, ja, bu du i meg!

3 Ver du i striden mitt skjold og mitt sverd;
ver du det merket som syner mitt verd,
livd for mi sjel, den tryggaste vakt;
lyft meg mot himlen, du makt i mi makt!

4 Rikdom og ære som menneske gjev,
er ikkje meir enn den morknande vev.
Du er min arv som varer til sist,
himmelske konge, det veit eg for visst.

Nr. 482 [T Irsk tekst frå 700-t / Til engelsk ved Mary Byrne 1905 og Eleanor Hull 1912] [O Arve Brunvoll 1978] [M Irsk folketone]

1 Lær meg å kjenne dine veie
og gå dem trøstig skritt for skritt!
Jeg vet at hva jeg fikk i eie,
er borget gods, og alt er ditt.
Men vil din sterke hånd meg lede,
jeg aldri feil på målet ser,
og for hvert håp som dør her nede,
får jeg et håp i himlen mer.

2 Lær meg å kjenne dine tanker
og øves i å tenke dem!
Og når i angst mitt hjerte banker,
da må du kalle motet frem.
Når jeg har tenkt meg trett til døden,
si så hva du har tenkt, o Gud!
Da kan jeg se at morgenrøden
bak tvil og vånde veller ut.

3 Men lær meg fremfor alt å kjenne
din grenseløse kjærlighet,
den som kan tusen stjerner tenne
når lykkens sol for meg går ned.
Den tørrer tåren som den skapte,

og leger såret som den slo.
Dens vei går gjennom det vi tapte,
den gir oss mere enn den tok.

Nr. 319 [T Jakob Paulli 1902] [M Norsk folketone (Åseral)]

1 Med Jesus vil eg fara
på livsens ferd i lag.

Gud, lat den samferd vara
alt til min døyand dag!

Det er mi høgste æra,
det er mi største ros,
hans fylgjesvein å vera
og vandra i hans ljøs.

2 Min Jesus, sannings stjerna,
lys opp min mørke veg!

Mitt hjarta vil så gjerna
få fylgja etter deg.

Du lyser enn i verdi
som før frå Betlehem.

Ver du mitt ljøs på ferdi,
til heim med deg eg kjem!

3 Min Jesus, gjævast givnad,
min eignalut og skatt!

I all min gang og livnad
meg støtt for auga statt!
Som vesle blomen trugen
ser opp mot sol og dag,
til deg så vender hugen,
til deg kvart andedrag.

4 Min Jesus, Sarons lilja,
bløm fagert opp i meg!

Lat ingen ting meg skilja
og riva bort frå deg!

Du vintre i Guds hage,
min kjære Herre Krist,
unn også meg den lage
å veksa som din kvist!

5 Du til di grein meg sette

alt i min fyrste vår,
med livsens dogg meg vætte,
gav sol og signa år.

Du vil og vokster gjeva
alt til min siste slutt:
lat meg i deg få leva,
i deg få anda ut!

Nr. 419 [T Elias Blix 1875] [M Antwerpen 1540 / Norsk folketone (Sunnmøre)]

Internasjonalt

(Amazing Grace)

1 Kom, kom og hør et gledens ord,
for Gud sitt lys har tent!

Den blinde ser og slaven får
sin frihet, ufortjent.

2 Guds nåde lyser angsten bort,
og troen kommer inn
og varmer det som før var kaldt
av tvil og tankespinn.

3 Og derfor gir jeg ham mitt ja
og kaller ham min Far,
for han vil gi meg evig liv
og alt han er og har.

Nr. 440 [T Bodvar Schjelderup 1973, fritt etter John Newton 1779] [M Columbian Harmony 1829]

1 Den blomstertid nu kommer
med lust och fågning stor:
du nalkas, ljuva sommar,
då gräs och gröda gror.
Med blid och livlig värma
till allt som varit dött,
sig solens strålar närma,
och allt blir återfött.

2 De fagra blomsterängar
och åkerns ädla säd,
de rika örtesängar
och lundens gröna träd,
de skola oss påminna
Guds godhets rikedom:
att vi den nåd besinna,
som räcker året om.

3 Man hörer fåglar sjunga
med mångahanda ljud;
skall icke då vår tunga
lovsäga Herran Gud?
Min själ upphöj Guds ära
stäm upp din glädjesång

till den som vill oss nära
och fröjda på en gång.

[T I Kolmodin 1694, J O Wallin 1819, Britt G Hallqvist 1979] [M Svensk folkvisa 1693]

(Be Thou my Vision)

1 Deg å få skode er sæla å nå,
Gud, ver det syn som mitt hjarta vil sjå;
ver du for tanken min dyraste skatt,
ljuset som strålar ved dag og ved natt!

2 Ver du min visdom, mi sanning og trøyst,
tal du det levande ord med di røyst!
Far, lat meg vere barn her hjå deg.
Kom til meg, Herre, ja, bu du i meg!

3 Ver du i striden mitt skjold og mitt sverd;
ver du det merket som syner mitt verd,
livd for mi sjel, den tryggaste vakt;
lyft meg mot himlen, du makt i mi makt!

4 Rikdom og ære som menneske gjev,
er ikkje meir enn den morknande vev.
Du er min arv som varer til sist,
himmelske konge, det veit eg for visst.

Nr. 482 [T Irsk tekst frå 700-t / Til engelsk ved Mary Byrne 1905 og Eleanor Hull 1912] [O Arve Brunvoll 1978] [M Irsk folketone]

(Nun danket alle Gott, Now thank we all
our God)

1 Nå la oss takke Gud
med hjerte, munn og hender,
som overflødig godt
så uforskyldt oss sender,
som helt fra moders liv
på oss har nådig tenkt
og alt hva tjenlig er,
så rikelig oss skjenkt.

2 Den evig rike Gud,
han oss fremdeles unne
sin glede og sin fred!
Han give at vi kunne
i nåden alltid stå,
og hva oss enn skal skje,

få hjelp i nød og død,
til sist hans åsyn se!

3 Gud Fader og Guds Sønn
og deg, Guds Ånd, skje ære!
Din skapnings lov og pris
skal vi for tronen bære!
Velsignet Guddom, du
som var og er og blir
vi deg i ydmykhet
vårt takkeoffer gir.

Nr. 308 [T: Martin Rinckart 1636 (1630?), etter Sirak 50, 22-24] [O: B. C. Ægidius 1717] [M: Johann Crüger 1647 / Senere form]

(Morning has broken

1 Nå er det morgen,
tåkene letter.
Fuglesang vekker
livet på jord.
Takk, Gud, for sangen,
dagen og lyset,
sannhetens kilde,
som er ditt ord.

2 Skapelsens morgen,
solen og vinden
stryker din nåde
mykt mot mitt kinn.
Takk, Gud, for marken,
skogen og gresset.
Nyfødt er jorden,
dagen er min.

3 Jesus, du oppstod
ren og forklaret,
langs våre stier
har du din vei.
Vakker er jorden,
mektig er håpet:
Alt skal fornyes
herlig i deg.

Nr. 801 [T: Eleanor Farjeon 1931] [O: Anders Frostenson 1976/Eyvind Skeie]
[M: Gælisk folkemelodi 1888]

Andre egnede salmer

1 Deg være ære, Herre over dødens makt!
Evig skal døden være Kristus underlagt.
Lyset fyller haven, se, en engel kom, åpnet
den stengte graven, Jesu grav er tom!

refr.: Deg allvære ære, Herre over dødens
makt! Evig skal døden være Kristus
underlagt.

2 Se, Herren lever! Salig morgenstund!
Mørkets makter bever. Trygg er troens
grunn. Jubelropet runger: Frelseren er
her! Pris ham, alle tunger, Kristus Herre
er! (refr.)

3 Frykt ikke mere! Evig er han med. Troens
øye ser det: Han gir liv og fred. Kristi navn
er ære, seier er hans vei, evig skal han
regjere, aldri frykter jeg. (refr.)

Nr. 197 [T: Edmond L. Budry 1855] [O: Arne Fjelberg 1947] [M: G. Fr. Händel
1746]

1 Herre Gud, ditt dyre navn og ære
over verden høyt i akt skal være,
og alle sjele,
de trette træle,
alt som har mæle,
de skal fortelle
din ære.

2 Gud er Gud, om alle land lå øde,
Gud er Gud, om alle mann var døde.
Om slekter svimler - blant stjernestimler
i høye himler
utallig vrimler
Guds grøde.

3 Høye hall og dype dal skal vike,
jord og himmel falle skal tillike,
hvert fjell, hver tinde
skal brått forsvinne,
men opp skal rinne,
som solen skinne,
Guds rike!

Nr. 1 [T: Petter Dass 1698] [O: Gustav Jensen 1909] [M: Norsk folketone
(Romedal)]

1 Det er makt i de foldede hender.
I seg selv er de svake og små.
Men mot allmaktens Gud du dem vender,
han har lovet at svar skal du få.

Refr.: Det er svar underveis, engler
kommer med bud.

Om det drøyer, det fram dog skal nå.
For det lovet jo løftenes trofaste Gud:
Kall på meg, og du hjelpen skal få!

2 Du som ber for ditt barn, dine kjære,
er i forbønn fra år og til år,
om du tålmodets lekse må lære,
himlens bønnesvar engang du får.

3 Det er makt i de foldede hender
når i Frelserens navn du får be.
Og engang når du livsløpet ender,
hvert et bønnesvar klart skal du se.

Nr. 631 [T: Trygve Bjerkrheim 1955] [M: Øivind Tønnesen 1962]

refr: Du vet väl om att du är värdefull
Att du är viktig här och nu
Att du är älskad för din egen skull
För ingen annan är som du

1 Det finns så många som vill tala om
Att du bör vara si och så
Gud Fader själv, han accepterar dej ändå
Och det kan du lita på (refr.)

2 Du passar in i själva skapelsen
Det finns en uppgift just för dej
Men du är fri att göra vad du vill med den
Säga ja eller nej (refr.)

[T og M: Ingemar Olsson]

1 O Jesus, åpne du mitt øye,
så jeg kan se hvor rik jeg er!
Jeg har en Fader i det høye
/: som faderomhu for meg bær. :/

2 Jeg har en bror som ved Guds side
vet om min sak og ber for meg.

Jeg har en nådestrøm så vide
/: som himlens hvelving strekker seg. :/

3 Jeg har en talsmann tro i nøden,
en trøster og en hjelper god.

Jeg har et evig liv i døden,
/: en evig fred i Jesu blod. :/

4 Jeg har et evighetens rike,
et nåderike, det er sant.

Jeg har en krone uten like,
/: en arv som Jesus til meg vant. :/

5 Ei burde jeg da gå og sørge,
jeg er en mektig konges brud,
skjønt tvil og vantro vil meg spørre:
/: Hvor er din høyhet og ditt skrud? :/

6 O Jesus Krist, forøk meg troen,
så jeg kan se min herlighet,
og aldri, aldri glemme kronen
/: du har beredt fra evighet! :/

Nr. 344 [T: Lina Sandell 1861] [O: Til norsk 1877] [M: Heinrich Pfeil 1879]

1 Jag kan icke räkna dem alla,
de prov på Guds godhet jag rönt;
likt morgonens droppar de falla
och glimma likt dessa så skönt.
Jag kan icke räkna dem alla,
de prov på Guds godhet jag rönt.

2 Likt stjärnornas tallösa skara
de hava ej namn eller tal,
men stråla likt dessa så klara
jämväl i den mörkaste dal.
Likt stjärnornas tallösa skara
de hava ej namn eller tal.

3 Jag kan icke räkna dem alla,
men ack, må jag tacka dess mer.
Guds kärleks bevis må jag kalla
de under av nåd han betar.
Jag kan icke räkna dem alla,
men ack, må jag tacka dess mer.

Nr. 376 [T: Lina Sandell 1880] [M: Albert Lindström 1889]

1 I all sin glans nu stråler solen,
livslyset over nådestolen,
nu er det pinselilje-tid,
nu har vi sommer lys og blid,
nu spår oss mer enn englerøst
i Jesu navn en gyllen høst!

2 Den korte natt som jorden svaler,
er fylt med sang av nattegaler,
og alt hva Herren kaller sitt,
kan slumre søtt og våkne blidt,
kan drømme skjønt om paradiset
og våkne til vår Herres pris.

3 Det ånder himmelsk over støvet,
det vifter hjemlig gjennom løvet,
det lufter liflig under sky.
Nu åpnes paradiset på ny,
og yndig risler ved vår fot
en bekk av livets klare flod.

4 Alt skapes av den Ånd som daler,
alt virkes av den Ånd som taler,
den Ånd som skjenker lys og trøst
av kjærlighet med sannhets røst
i Ordets navn som kom til jord
og seierrik til himlen fór.

Nr. 232 [T N. F. S. Grundtvig 1843, 1853] [O Oversatt 1979] [M Henrik Rung 1859]

1 Bred dina vida vingar,
o Jesus, över mig
och låt mig stilla vila
i ve och väl hos dig!
Bliv du mitt allt i alla,
min visdom och mitt råd,
och låt mig alla dagar
få leva blott av nåd!

2 Förlåt mig alla synder
och två mig i ditt blod!
Giv mig ett heligt sinne,
en vilja ny och god!
Tag i din vård och hägnad
oss alla, stora, små,

och låt i frid oss åter
till nattens vila gå!

Nr. 819 [T: Lina Sandell 1865] [M: Svensk folketone (Skåne)]

1 |: La oss vandre i lyset liksom Han er lys,
vandre i Guds lys, :|
|: vandre i Guds lys. :|
vandre i Guds lys,
vandre i Guds kjærlighets lys.

2 |: La oss elske hverandre liksom Han har
elsket oss,
vandre i Guds lys, :|
|: vandre i Guds lys, :|
vandre i Guds lys,
vandre i Guds kjærlighets lys.

3 |: La oss tilgi hverandre liksom Han har
tilgitt oss,
vandre i Guds lys, :|
|: vandre i Guds lys, :|
vandre i Guds lys,
vandre i Guds kjærlighets lys.

4 |: La oss be for hverandre liksom Jesus
ber for oss,
vandre i Guds lys, :|
|: vandre i Guds lys, :|
vandre i Guds lys,
vandre i Guds kjærlighets lys.

Nr. 431 [T Etter 1 Joh 1, 5-10; 4, 10-11] [M Ukjent]

1 Store Gud, vi lover deg,
priser høyt din makt og ære,
stemmer opp fra jorderik
evig sang med englehære!
Vend mot oss ditt velbehag
og vårt hjertes takk mottag!

2 For din hvite trone står
syngende den store skare,
hilser evighetens år,
frelst fra jordens nød og fare.
Mektig bruser sangens lyd:
Hellig, hellig, Herre Gud!

3 Himmelriket med Guds ord
sine grenser vidt utvider,
favner hvert et folk på jord,
stunder mot de sæle tider
da, o Jesus Krist, for deg
hvert et kne skal bøye seg.

4 Hellig Ånd, med lys og makt,
ett med Faderen og Sønnen,
kom som Jesus selv har sagt,
styrk oss troen, håpet, bønner!
Fyll hver fattig sjel som tror,
med den kraft som i deg bor!

Nr. 280 [T. Ignaz Franz 1771] [O. Kari Lavik Mason 1920 / Trygve Bjerkheim 1954 (v. 2)] [M. Sagan 1772 / Wien 1774]

1 Himlens konge vil vi prise,
knele for hans trone ned.
Nåde ny vil han oss vise
til oppreisning, kraft og fred.
Halleluja, halleluja –
Gud er kommet til oss ned.

2 Farne ætters ly og verge
var vår Gud av evighet.
Gjennom nød vil han oss berge,
grenseløs i trofasthet.
Halleluja, halleluja –
evig er hans majestet.

3 Englers hær i høye himmel,
lovsyng ham, vår Gud og Far,
sol og måne, stjerners vrimmel,
alt som er og blir og var!
Halleluja, halleluja –
toner alle helgners svar.

Nr. 282 [T. H. F. Lyte 1834, etter Salme 103] [O. Karl Marthinussen 1939 / Per Lønning, 1973] [M. John Goss 1869]

1 Vår Gud han er så fast en borg,
han er vårt skjold og verge.
Han frir oss ut av nød og sorg
og vet oss vel å berge.
Vår gamle fiende hård
til strid imot oss står.
Stor makt og arge list

han bruker mot oss visst.
På jord er ei hans like.

2 Vår egen makt er intet verd,
snart fikk vi banesåret.
Men én går frem i denne ferd,
som Herren selv har kåret.
Vil du hans navn få visst?
Han heter Jesus Krist,
den høvding for Guds hær,
i ham kun frelse er.
Han marken skal beholde!

3 Om verden full av djevler var
som ville oss oppsluke,
vi frykter ei, vi med oss har
den som Guds sverd kan bruke.
Er verdens fyrste vred
og vil oss støtte ned,
han ingen ting formår,
fordi alt dømt han går.
Et Guds ord kan ham binde.

4 Guds ord det skal de nok la stå,
og ingen takk de høster.
Gud selv vil mektig med oss gå,
hans gode Ånd oss trøster.
Og om vårt liv de tar,
og røver alt vi har,
la fare hen, la gå!
Mer kan de ikke få.
Guds rike vi beholder.

Nr. 108 [T. Martin Luther 1529, etter Salme 46] [O. M. B. Landstad 1855] [M. Martin Luther / Hos Joseph Klug 1529]

1 Til himlene rekker din miskunnhet, Gud,
din trofasthet når dine skyer;
din rettferdshånd over bergene ut
er strakt over daler og byer.

2 Som himlenes favn er din kjærlighet,
Gud,
som havenes dyp dine dommer.
Til frelsen fører du sjelene ut,
og skapningens sukk ihukommer.

3 Hvor dyrebær er dog din miskunnhet,
Gud,
hvor menneskebarnene bygger.
I mulm er kjærlighetsvinger breddt ut,
vi skjuler oss i deres skygger.

4 Du kveger i ørknen den tørstende sjel,
du berger den bevende due.
Hos deg er livets, det evige vell,
og lys i ditt lys skal vi skue.

Nr. 312 [T: B. S. Ingemann 1845, etter 6-10] [M: J. P. E. Hartmann 1852]

1 Alt står i Guds faderhånd,
hva han vil, det gjør hans Ånd,
av Guds nåde, til Guds ære
evig glade skal vi være
|: i vår Herres Jesu navn! :|

2 Visse på at arv og lønn
har vi med Guds egen Sønn,
av Guds nåde, til Guds ære
evig glade skal vi være
|: i vår Herres Jesu navn! :|

3 Felles om hans liv og fred,
lys og kraft og herlighet,
av Guds nåde, til Guds ære
evig glade skal vi være
|: i vår Herres Jesu navn! :|

Nr. 314 [T: N. F. S. Grundtvig 1856] [M: Ivar Widéen 1912]

1 Syng for Herren hele verden!
Alt som lever, rop med fryd!
Alle folk, bli med på ferden
til hans hus med jubellyd!
Tjen med glede Herren stor!
Lov hans navn og lyd hans ord!

2 Vi er hans, han gav oss livet,
kalte oss av intet frem,
i sin Sønn han har oss givet
barnerett og faderhjem,
og til himmelgleden sin
fører han oss engang inn.

3 Gå da inn i Herrens tempel!
Full av fryd er denne gang.
Følg det himmelske eksempel:
Fyll hans helligdom med sang!
Han er trofast, mild og sterk,
evig står hans ord og verk.

Nr. 547 [T: Johann Franck omkr 1650, etter Salme 100] [O: Johannes Smemo 1964] [M: Tysk melodi 1676/Uppsala 1689]

1 Du som veien er og livet,
deg vi har vårt håndslag givet,
deg det er på hvem vi tror.
Mellom alle verdens røster
bare din er den som trøster,
led oss i ditt hyrdespor!

2 Hjelp oss på de trange stier,
støtt oss i de bratte lier,
sval oss under dagens brann!
Vokt oss på de glatte stene,
trøst oss, skal vi gå alene,
du som alltid vil og kan!

3 Gi at deg vi følger etter,
styrk de små, de svake krefter,
bøy vår vilje, smelt vår tross!
La ditt navn i hjertet brennes,
så ved deg vi her må kjennes,
og du hist må kjenne oss!

Nr. 643 [T: Christian Richardt 1885] [M: Ludvig M. Lindeman 1871]

1 Himmelske Far, du har skapt oss
i kraft av ditt levende ord.
Evner og krefter du gav oss
og myndighet over din jord.
Hele vårt liv skulle tjene
andre til nytte og gavn.
Herre, gjør hjertene rene
og gi oss å ære ditt navn.

2 Hjem og familie, venner
og samfunn med dem vi har kjær,
alle de gaver du sender,
og hjelpen som alltid er nær,
kirken hvor du er til stede,

kraften du gir ved ditt bord
- alt får vi motta med glede
som barn av ditt rike på jord!

3 Takk at du gav oss det største
da Menneskesønnen ble født!
Han er vår bror og den første
med fullverdig liv vi har møtt.
Lær oss å ofre deg penger,
vie deg krefter og tid,
så skal ditt rike nå lenger,
din hær rustes bedre til strid.

4 Aldri blir gaven vår verdig!
Vi vet det, men gir likevel.
Soningens verk ble gjort ferdig
av ham da han ofret seg selv.
Nå kan vi tjene med glede,
frikjent på grunn av din Sønn.
Himmelske Far, gjør oss rede
til uselvisk offer og bønn!

Nr. 712 [T: Patrick Appleford 1960] [O: Olaf Hillestad 1964] [M: Egil Hovland 1965]

1 Gud, lær meg å se
at hvor jeg går, følger du med,
at dine øyne ser
|: alt som meg skjer. :|

2 Gud, lær meg å gi
hva du vil ha. Lær meg å si
at alt det du gir meg,
|: tilhører deg. :|

3 Gud, lær meg å ta
det som du gir, og takke glad.
Lær meg å bruke godt
|: alt jeg har fått. :|

4 Gud, lær meg å stå
der hvor du vil. Og lær meg så
hva jeg skal gjøre der.
|: Vær du meg nær. :|

Nr. 326 [T og M: Kristin Sollie Schøien 1969]

1 Herre, jeg vil gjerne takke
for min dag som er fra deg.
Takk for nye muligheter
som du legger foran meg.
Takk for evner, kraft og kall,
takk for løfter uten tall.

2 Herre, led meg denne dagen,
så jeg ser min nestes nød.
Tal til meg så jeg kan stanse
for å hjelpe slik du bød.
Vis meg tjenersinnets vei,
gi meg kjærlighet fra deg.

3 Herre, la min dag få være
viet deg og riket ditt,
slik at ord og liv må bringe
videre hva du har gitt.
Før meg dit jeg trenges mest,
bruk meg slik du ser det best.

4 Herre Kristus, vil du signe
dagen jeg har fått av deg,
slik at himlens krefter kommer
til vår verden gjennom meg.
La meg alltid bære bud
om en mild og mektig Gud!

Nr. 716 [T: Liv Nordhaug 1969] [M: Heinrich Albert 1642]

1 Gud, du er rik! Din godhet er stor,
din miskunnhet tar ikke slutt.
Du nærer og styrker din kirke på jord
og leger når håpet er brutt.

2 Du gav din Sønn! I ham ble vi skapt
til gjerninger båret av tro.
Du frelste i kjærlighet det som var tapt,
og brakte nytt liv til å gro.

3 Vi er ditt verk! Du eier oss, Gud,
med alle de goder vi har.
Du byr oss forvalte dem etter de bud
du gav oss, vår Skaper og Far.

4 Styrk da vår tro! Tenn håp i vårt sinn,
fyll hjertet med kjærlighet varm!

Så går vi frimodig til tjenesten inn
i ly av din utstrakte arm.

Nr. 716 [T: Olaf Hillestad 1967] [M: Thomas Haweis 1792/Samuel Webbe jr. 1853]

1 Dine løfter er mange, din trofasthet stor,
vi vil takke, vi vil lovprise deg,
du, vår Skaper, som elsker oss alle på jord,
og vet nøye om vår vandring og vei.

refr.: Herre, led du oss frem,
la oss bli til hjelp for dem

som du viser oss trenger en hånd!
Gi oss lys til å se, gi oss vilje til å be:
Herre Gud, fyll vårt liv med din Ånd!

2 Sannhets Ånd, vis oss klart hva som
hindrer ditt verk,
vis oss synden så vi ser den er vår!
Hjelp oss tro at Gud tilgir, at nåden er
sterk,

at den rettferd som vi får, den består!

3 Hellig Ånd, vis oss Jesus, hans godhet og
makt,
at han lever nå og er her i dag!
At hans død og oppstandelse, slik han har
sagt,
vil gi kraft og mot til den som er svak!

4 Dine gaver er mange, din nåde er rik.
Herre, velg for oss de gaver du vil!
Hjelp oss bruke dem rett og forvalte dem
slik
at det merkes vi er tent av din ild!

5 Lær oss elske hverandre og se hva det er
du har ment med at vi bor der vi bor!
Hjelp oss vitne om Jesus for fjern og for
nær.

La ditt ord nå ut til hele vår jord!

Nr. 539 [T: Sigurd Lunde 1979] [M: Sigurd Lunde 1979]

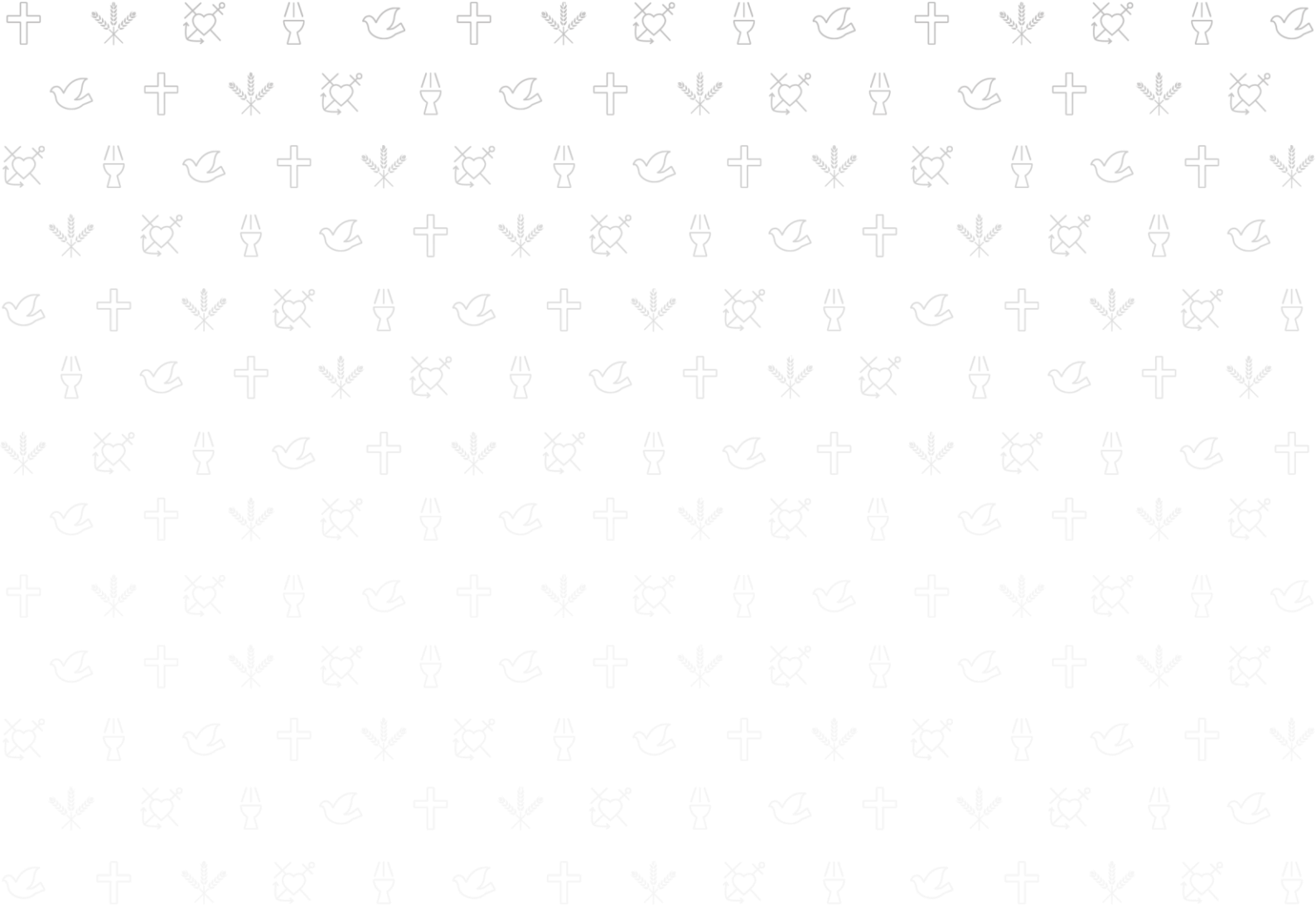
1 Noen må våke i verdens natt,
noen må tro i mørket,
noen må være de svakes bror,
Gud, la din vilje skje på jord!
Hjelp oss å følge ditt bud!

2 Noen må bære en annens nød,
noen må vise mildhet,
noen må kjempe for andres rett,
Gud, la ditt rikes tegn bli sett!
Hjelp oss å følge ditt bud!

3 Herre, du våker i verdens natt,
Herre, du bor i mørket,
Herre, du viser oss Kristi dag!
Selv under livets tyngste slag
er vi hos deg, du vår Gud!
Amen, amen.

Nr. 738 [T Svein Ellingsen 1975] [M Trond H. F. Kverno 1975]

Sjekkliste (til å henge på kjøleskapet?)

Når det gjelder selve selskapsplanleggingen, overlater vi til dere å finne verktøy der. Men her er en sjekkliste for kirken (oppsummering av punkter nevnt i dette dokumentet):

Så snart dere har bestemt dere for ønsket dato for vielsen:

- Kontakt Hvaler menighet på 47 47 97 30 eller post@hvaler.kirken.no

Mellom fire- og halvannen måned før vielsen

- Fyll ut skjemaer på Folkeregisteret for å få **Prøvingsattest**.

Innen utgangen av april (eller senest en måned før vielsen, alt etter hva som kommer først)

- Send oss bekreftelsesskjemaet side 4 i dokumentet her, slik at bestillingen er gyldig.

Innen to uker før vielsen

- Velge musikk og salmer, og melde til kirkemusikeren vår. Han er den som endelig godkjenner valgene, også om dere tenker å bruke 'musikk på boks'.
- Send eventuelle noter (i riktig toneart) dersom vår kirkemusiker skal akkompagnere solist.
- Velge bibeltekster som skal leses, og meld det tilbake til presten eller kontoret her.
- Finne noen i familie/vennekrets som kan tenke seg å lese bibeltekstene dere velger.
- Tenke gjennom de ulike valgalternativer i vielsen som er nevnt i dette dokumentet, så dette er forberedt til samtalen med presten.
- Dersom presten ikke har tatt kontakt senest to uker før vielsen for å avtale møte, gi oss tilbakemelding.

Før selve dagen

- Eventuelt lage et program for utdeling i kirken. Har du noen i omgangskretsen som er flinke med slikt, blir de sikkert glade for å få bidra.
- Avtal med noen i familie/vennekrets at de ønsker velkommen i døra og deler ut programmet.
- Gjøre avtale om pynting i kirken en time før vielsen – deleger gjerne den oppgaven til noen.
- Om noen har fått særskilt ansvar for fotografering/filming, be vedkommende kontakte presten for å avklare hva som er akseptert handlingsrom.